

DISKRIMINERING, TRAKASSERIER OCH KRÄNKNINGAR

INFORMATION TILL DIG SOM ÄR MEDARBETARE
OCH KÄNNER DIG UTSATT

UMEÅ UNIVERSITET

NOLLTOLERANS MOT DISKRIMINERING, TRAKASSERIER & KRÄNKNINGAR

Den här broschyren riktar sig till dig som upplever att du har blivit särbehandlad på ett kränkande sätt eller diskriminerad vid Umeå universitet. Umeå universitet har nolltolerans mot diskriminerande handlingar.

RÅD TILL DIG SOM UPPLEVER DIG UTSATT:

DEM BESTÄMMER OM EN HANDLING ÄR ÖNSKAD?

Det kan vara svårt att själv veta vilken typ av kränkande, förlöjligande eller missgynnande behandling man upplever sig utsatt för. Det är den utsatte som avgör om beteendet eller handlingen är önskad och leder till obehag.

SÄG IFRÅN OCH VISA ATT BETEENDET INTE ÄR VÄLKOMMET

Det är viktigt att visa att beteendet inte är välkommet. Om du inte vill tala med den person som du upplever behandlar dig illa, kan du skriva ett brev eller skicka ett e-postmeddelande till personen och spara kopior. Du kan också be någon annan person att tala med den som du upplever har behandlat dig illa.

SKRIV NED ALLA HÄNDELSER

Anteckna tid och plats, vad som hände, vad som sades och hur du upplevde situationen. Dessa anteckningar kan komma att utgöra viktig dokumentation i en eventuell utredning. Spara även eventuella brev, e-postmeddelanden, sms och annan korrespondens med den du upplever har behandlat dig illa.

PRATA MED NÅGON

Vänd dig till någon som du har förtroende för och som kan hjälpa dig reda ut vad som hänt, vilka lagar och regler som skyddar dig och vem som kan hjälpa dig när du upplever dig utsatt. I handläggningsordningen finns förslag på personer du kan vända dig till.

Tänk på att tillfälliga meningsmotsättningar, konflikter och problem i samarbetsituationer i allmänhet är normala företeelser. Dessa kan lösas genom samtal, lyssnande, accepterande och respekt för andras rätt till sin uppfattning.

VIKTIGA BEGREPP

En person kan behandla någon annan illa på flera olika sätt. De som regleras i lagtext kan du läsa om nedan.

■ DISKRIMINERING

Diskriminering är ett missgynnande av dig som individ eller en grupp du tillhör i förhållande till andra människor i en jämförbar situation utifrån de sju diskrimineringsgrunderna:

- Ålder
- Kön
- Könsidentitet eller könsuttryck
- Sexuell läggning
- Funktionsnedsättning
- Etnicitet
- Religion eller annan trosuppfattning

■ TRAKASSERIER

Trakasserier är ett agerande som kränker någons värdighet och har ett samband med en eller flera av de sju diskrimineringsgrunderna. Trakasserier kan till exempel vara att ge uttryck för förlöjligande eller nedvärderande generaliseringar.

■ SEXUELLA TRAKASSERIER

Sexuella trakasserier är trakasserier av sexuell natur. Förutom kommentarer och ord kan det vara ovälkommen beröring eller komplimanger, tafsande, skämt, inbjudningar eller förslag, blickar eller bilder som är sexuellt anspelade och ofta nedvärderande. Sexuella trakasserier skiljer sig från en vanlig flirt genom att de är ovälkomna.

■ KRÄNKANDE SÄRBEHANDLING

Med kränkande särbehandling menas handlingar som riktas mot en eller flera individer på ett kränkande sätt och som kan leda till ohälsa eller att dessa ställs utanför gemenskapen.

Det kan vara svårt att själv veta vilken typ av kränkande, förlöjligande eller missgynnande behandling man upplever sig utsatt för. Vänd dig därför till någon som kan hjälpa dig reda ut vad som hänt, vilka lagar och regler som skyddar dig och vem som kan hjälpa dig när du upplever dig utsatt.

INFORMATION OCH STÖD

Vid Umeå universitet finns en rad stödfunktioner, hjälp och vägledning för medarbetare som upplever sig utsatta för diskriminering och kränkning. Nedan anges några, fler stödfunktioner finns angivna i handläggningsordningen för diskriminering, kränkning och trakasserier.

HANDLÄGGARE OCH FÖRETRÄDARE FÖR LIKA VILLKOR

Som stöd i universitets arbete med lika villkor finns företrädare på institutioner och enheter, handläggare på fakulteten och för det universitets övergripande arbete finns samordnare vid personalenheten. Behöver du stöd och hjälp kan du vända dig till någon av dessa.

ARBETSMILJÖOMBUD

Arbetsmiljöombudet företräder dig som anställd i arbetsmiljöfrågor samt är en samtalspartner till dig som anställd. Ett arbetsmiljöombud kan till exempel fungera som medlare i konflikter och har tystnadsplikt.

FÖRETAGSHÄLSOVÅRDEN

Alla universitetsanställda har rätt att vända sig till företagshälsovården vid arbetsrelaterade problem. Där kan du till exempel få tillgång till samtalsstöd, undersökningar eller delta i gruppaktiviteter. Du behöver inte något godkännande av chef eller handledare för att kontakta eller besöka företagshälsovården. Företagshälsovården har tystnadsplikt.

VILL DU VETA MER?

- Umeå universitets handläggningsordning vid diskriminering, trakasserier och kränkningar.

Länk: www.aurora.umu.se/regler-och-riktlinjer/anstallning/arbetsmiljo-och-lika-villkor/

- Diskrimineringslagen (2008:567; SFS 2014:95; SFS 2017:282)

Länk: www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/diskrimineringslag-2008567_sfs-2008-567

- Offentlighets- och sekretesslag (2009:400)

Länk: www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/offentlighets-och-sekretesslag-2009400_sfs-2009-400

ANMÄLAN OCH ÅTGÄRDER

- När du upplever dig utsatt bör du **kontakta någon du har förtroende för**. Det kan till exempel vara en kollega, ett arbetsmiljöombud, facklig representant eller chef. Information om vilka stödfunktioner som omfattas av tystnadsplikt framgår i handläggningsordningen vid diskriminering, trakasserier och kränkningar. De hjälper dig med att få det stöd du behöver om du kränkts av en anställd vid Umeå universitet. Målet är att det ovälkomna beteendet omedelbart ska upphöra.
- Om du upplever dig trakasserad eller kränkt av prefekten, kan du vända dig till prefektens överordnade, **dekanen**, eller till **universitetsjuristen**.

OBS! Om universitetet får kännedom om att en person utsatts för diskriminering eller trakasserier har universitetet en skyldighet, enligt diskrimineringslagen, att utreda omständigheterna kring händelsen och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra uppkomsten av trakasserier i framtiden.

ANMÄLAN DIREKT TILL UNIVERSITETET

- Du kan också lämna en anmälan direkt till universitetet. En anmälan som lämnas till universitetet ska helst göras skriftligt. Rådgör med huvudskyddsombudet (HAMO) eller universitetsjuristen innan du skickar in en anmälan.
- Anmälan ska innehålla en redogörelse över vad som inträffat, en beskrivning av händelser, namnet på den som utpekats och personens arbetsplats. Underlag i form av exempelvis e-post eller sms bör också bifogas i anmälan. Den anmälda samt den utsatte kommer att informeras om att en anmälan inkommit.

Tänk på att de handlingar som kommer in till universitetets anställda eller som upprättas i kontakt med dem är allmänna och offentliga enligt offentlighetsprincipen om det inte finns sekretessbestämmelser som förhindrar ett utlämnande.

UMEÅ UNIVERSITET